

„BANJALUČKA PIVARA“ A.D.

BANJA LUKA

-Upravni odbor-

Broj: 02-134/2012

Dana: 03.07.2012.

Na osnovu Odluke Skupštine akcionara broj: 01-155/2012 od 29.06.2012. godine, članova 180., 181 Zakona o privrednim društvima (Službeni glasnik Republike Srpske, broj: 127/08 i 58/09, 100/11) Upravni odbor AD „Banjalučke pivare“ Banja Luka, na svojoj redovnoj sjednici održanoj dana 03.07.2012. godine, utvrđuje prečišćen tekst

STATUT
AKCIONARSKOG DRUŠTVA „BANJALUČKA PIVARA“ BANJA LUKA
(Prečišćen tekst)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(1) Ovim Statutom bliže se uređuje poslovanje i upravljanje Akcionarskim društvom „Banjalučka pivara“ Banja Luka a naročito poslovno ime i sjedište Društva, djelatnost Društva, unutrašnja organizacija, osnovni kapital, akcije i prava i obaveze akcionara, imovina i poslovanje Društva, zastupanje Društva, organi Društva, opšti akti Društva, saradnja sa sindikatom, informisanje akcionara i zaposlenih, poslovna tajna, statusne promjene i prestanak Društva kao i druga pitanja propisana Zakonom o privrednim društvima.

Član 2.

(1) Akcionarsko društvo „Banjalučka pivara“, Banja Luka nastalo je djelimičnom privatizacijom državnog kapitala na osnovu Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 24/98, 62/2002, 38/2003 i 65/2003), a svoje poslovanje i upravljanje je uskladilo sa Zakonom o privrednim društvima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 127/08 i 58/09, 100/11) i kao takvo je upisano u Registar Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci, Republika Srpska, Registarski broj subjekta upisa: 1-29-00.

II PRAVNA FORMA

Član 3.

(1) Akcionarsko društvo „Banjalučka pivara“ Banja Luka je privredno društvo organizovano kao otvoreno akcionarsko društvo (u daljem tekstu: Društvo), u skladu sa zakonom.

(2) Društvo je pravno lice koje obavlja registrovanu djelatnost radi sticanja dobiti.

(3) Društvo je ovlašćeno da preuzima sve pravne poslove u vezi sa svojim djelatnostima bez ograničenja u prometu.

(4) Društvo je osnovano na neodređeno vrijeme.

(5) Za obaveze u pravnom prometu Društvo odgovara cjelokupnom svojom imovinom.

III POSLOVNO IME I SJEDIŠTE

Član 4.

- (1) Puno poslovno ime Društva glasi: **AKCIONARSKO DRUŠTVO „BANJALUČKA PIVARA“ BANJA LUKA.**
- (2) Skraćeno poslovno ime Društva glasi: „BANJALUČKA PIVARA“ AD BANJA LUKA.
- (3) Društvo može donijeti odluku o promjeni poslovnog imena o čemu odlučuje Skupština akcionara Društva.
- (4) Društvo može donijeti odluku o osnivanju poslovnih jedinica (ogranka), o čemu odlučuje Upravni odbor odlukom.
- (5) Sadržaj odluke o osnivanju poslovnih jedinica (ogranaka) mora biti u skladu sa zakonom i trenutno važećim propisima.

Član 5.

- (1) Sjedište Društva je u **Banjoj Luci, Ulica Slatinska broj 8.**

Član 6.

- (1) Društvo ima pečat, štambilj, memorandum i žig koji sadrže poslovno ime i sjedište Društva i ispisani su na srpskom jeziku.
- (2) Pečat je okruglog oblika i sadrži poslovno ime i sjedište Društva te redni broj pečata.
- (3) Štambilj je pravouganog oblika i sadrži poslovno sjedište Društva i tekst koji bliže označava namjenu štambilja.

Član 7.

- (1) Društvo ima svoj memorandum kojeg obavezno koristi u prepisci sa trećim licima.
- (2) Memorandum, fakture i drugi poslovni akti Društva, koji se upućuju trećim licima sadrže: poslovno ime, pravnu formu, sjedište Društva, naziv organa kod kojeg je Društvo upisano u registar, broj registracije Društva, poslovno ime i sjedište banaka kod kojih ima račun, brojeve računa, poreski identifikacioni broj, podatke o osnovnom kapitalu Društva sa naznakom koliko od toga je uplaćeni i uneseni a koliko upisani kapital, broj telefona, telefaksa, e.mail i internet adresu.

Član 8.

- (1) Društvo može da upotrebljava svoje poslovno ime kao žig, da ima ostale znakove razlikovanja i prava intelektualne svojine, u skladu sa propisima i da razvija osoben reklamni i poslovni imidž u prometu.

Član 9.

- (1) O konačnom vizuelnom izgledu, veličini, broju, načinu upotrebe, čuvanja, evidencije, nabavke i zamjene pečata i štambilja odlučuje generalni direktor.
- (2) O konačnom izgledu memoranduma, žiga i drugih znakova razlikovanja odlučuje generalni direktor.

IV DJELATNOST DRUŠTVA

Član 10.

(1) Društvo će obavljati sljedeće aktivnosti kao svoju osnovnu djelatnost:

- 11.05 Proizvodnja piva
- 11.06 Proizvodnja slada
- 10.89 Proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda

(2) Društvo može da obavlja i sljedeće djelatnosti:

- 11.07 Proizvodnja mineralne vode i osvježavajućih pića
- 20.11 Proizvodnja industrijskih gasova
- 46.25 Trgovina na malo pićima u specijalizovanim prodavnicama
- 46.34 Trgovina na veliko pićima
- 46.75 Trgovina na veliko hemijskim proizvodima
- 46.77 Trgovina na veliko otpadom i ostacima
- 47.25 Trgovina na malo pićima u specijalizovanim prodavnicama
- 47.78 Ostala trgovina na malo novom robom u specijalizovanim prodavnicama
- 49.41 Drumski prevoz robe
- 52.10 Skladištenje robe
- 52.29 Ostale pomoćne djelatnosti u prevozu
- 56.29 Ostale djelatnosti pripreme i posluživanja (dostava hrane)
- 56.30 Djelatnosti pripreme i posluživanja pića
- 80.10 Djelatnost privatne zaštite (usluge bezbjedonosnog čuvanja i patrola)

(3) Društvo može pored djelatnosti iz stava 1. i 2. ovog člana da obavlja i druge djelatnosti, bez upisa u registar, ako te djelatnosti služe opisanim djelatnostima ili se uobičajeno obavljaju uz njih, u manjem obimu ili povremeno.

(4) Društvo može, u okviru registrovanih djelatnosti, da obavlja i spoljnotrgovinsko poslovanje, pod propisanim uslovima, u skladu sa propisima i svojim pravilnikom o spoljnotrgovinskom poslovanju.

V UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA DRUŠTVA

Član 11.

(1) Društvo je jedinstven pravni subjekt.

(2) Unutrašnja organizacija Društva utvrđuje se pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova u Društvu, koji donosi generalni direktor Društva.

(3) Upravni odbor može, u zavisnosti od potreba poslovanja Društva, da osniva organizacione dijelove Društva, koji nemaju svojstvo pravnog lica, koji bi obavljali srodne poslove iz okvira registrovane djelatnosti, kao što su fabrike, pogoni, poslovne jedinice, prodavnice i slično.

VI ZASTUPANJE DRUŠTVA I POTPISIVANJE

Član 12.

(1) Generalni direktor Društva je ovlašten da, u okviru registrovanih djelatnosti, zastupa Društvo i zaključuje sa trećim licima pravne poslove u ime i za račun Društva, donosi opšta akta iz svoje nadležnosti, zastupa Društvo pred sudovima i drugim organima i vrši druge pravne radnje u skladu sa zakonom.

(2) Ovlašćenja generalnog direktora iz prethodnog stava su ograničena u transakcijama čija vrijednost prelazi 1.000.000,00 KM (slovima: jedanmilionkonvertibilnihmaraka) i u takvim transakcijama pored potpisa generalnog direktora obavezan je potpis najmanje jednog člana Upravnog odbora Društva.

(3) Generalni direktor organizuje i vodi poslovanje Društva, stara se o zakonitosti rada Društva i odgovoran je za zakonitost rada Društva te obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i ovim Statutom.

(4) U slučaju privremene odsutnosti generalnog direktora Društva u obavljanju poslova, Društvo zastupa lice koje ovlasti generalni direktor.

VII OSNOVNI KAPITAL

Imovina i osnovni kapital

Član 13.

(1) Imovinu Društva čine pravo svojine na pokretnim i nepokretnim stvarima, novčana sredstva, hartije od vrijednosti i druga imovinska prava.

Član 14.

(1) Osnovni kapital Društva iznosi 5.680.693,00 KM (slovima: petmilionašeststotinaosamdesethiljada-šestodevedesetri konvertibilne marke).

(2) Osnovni kapital Društva podijeljen je na 4.155.881 (slovima: četirimilionastopedesetpethiljada-osamstoosamdesetjednu) običnu akciju klase „A“ (pete emisije) nominalne vrijednosti 1 KM (slovima: jedna konvertibilna marka) za jednu akciju i 1.524.812 (slovima: milionpetstotina-dvadesetčetirihiljadeosamstodvanaest) prioriternih, participativno-kumulativnih akcija klase „B“ (šeste emisije) nominalne vrijednosti 1 KM (slovima: jedna konveribilna marka) za jednu akciju.

Povećanje i smanjenje osnovnog kapitala

Član 15.

(1) Osnovni kapital Društva može se povećati:

- novim ulozima,
- pretvaranjem zamjenjivih obveznica u akcije i upisom akcija po osnovu prava imalaca varanta na takav upis (uslovno povećanje)
- iz sredstava Društva.

(2) Osnovni kapital Društva se može smanjiti na način predviđen zakonom.

(3) Odluku o smanjenju kapitala donosi Skupština akcionara Društva.

Raspodaganje imovinom velike vrijednosti

Član 16.

(1) Pod sticanjem i raspodaganjem imovinom velike vrijednosti Društva smatra se prenos ili više povezanih prenosa čiji je predmet sticanje i raspodaganje imovinom čija tržišna vrijednost u trenutku donošenja odluke predstavlja najmanje 30% od knjigovodstvene vrijednosti imovine iskazane u posljednjem godišnjem bilansu.

(2) Odluku o zaključenju posla kojim se stiče ili raspodáže imovinom velike vrijednosti donosi Skupština akcionara Društva na prijedlog Upravnog odbora Društva.

(3) Skupština akcionara Društva odluku o sticanju i raspodaganju imovinom velike vrijednosti donosi kvalifikovanom većinom.

VIII AKCIJE I AKCIONARI

Vrste akcija

Član 17.

(1) Društvo može odlukom o emisiji akcija emitovati obične (redovne) i prioritetne (povlašćene) akcije.

(2) Akcije Društva glase na ime i vode se na računima njihovih imalaca u Centralnom registru hartija od vrijednosti a.d. Banjaluka.

(3) Društvo upisuje izdate akcije i druge hartije od vrijednosti u Centralni registar hartija od vrijednosti.

(4) Jedna akcija daje pravo na jedan glas u Skupštini akcionara Društva.

Prava akcionara

Član 18.

(1) Akcionari Društva učestvuju u osnovnom kapitalu Društva sa određenim brojem akcija.

(2) Akcionarom Društva se u odnosu prema Društvu i trećim licima smatra lice koje je upisano u Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Republika Srpska, u skladu sa Zakonom kojim se uređuje tržište hartija od vrijednosti i aktima Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske i aktima tog registra.

Član 19.

(1) Svaka obična akcija akcionaru daje sljedeća prava:

- pravo pristupa pravnim aktima i drugim dokumentima i informacijama Društva,
- pravo učešća u radu Skupštine akcionara Društva,
- pravo glasa u Skupštini akcionara Društva, tako da jedna akcija uvijek daje pravo na jedan glas,
- pravo na isplatu dividende nakon isplate dividendi na sve izdate povlašćene akcije u punom iznosu
- pravo učešća u raspodjeli likvidacionog viška po likvidaciji Društva a nakon isplate povjerilaca i akcionara bilo kojih povlašćenih akcija,
- pravo prečeg sticanja akcija iz novih emisija i zamjenjivih obveznica,
- pravo raspodaganja akcijama svih vrsta u skladu sa zakonom,
- sva ostala prava utvrđena pozitivnim propisima.

Član 20.

(1) Svaka povlašćena akcija iz VI emisije je povlašćena kumulativno – participativna akcija na ime, ne daje pravo glasa osim u slučajevima predviđenim Zakonom o privrednim društvima i ovim Statutom, i u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Odlukom o VI emisiji akcija daje sljedeća prava:

- pravo na godišnju prioritetnu dividendu u visini 3% od nominalne vrijednosti akcija, koja dospijeva za naplatu 30. juna svake godine,
- pravo na isplatu dividendi koje pripadaju imaocima običnih akcija, u istom iznosu kao i imaoci običnih akcija,
- pravo na kumuliranje neisplaćenih prioritetnih dividendi i prioritet u isplati ovih dividendi u odnosu na dividende koje pripadaju imaocima običnih akcija,
- pravo glasa na specijalnoj skupštini akcionara o pitanjima koja zahtijevaju grupno glasanje akcionara vlasnika povlašćenih akcija VI emisije kao klase akcija, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima,
- pravo glasa sa akcionarima koji imaju obične akcije ako:
  - o se takva povlašćena akcija pretvara u običnu akciju (kada mogu imati broj glasova jednak broju glasova običnih akcija u koje se mogu pretvoriti) i
  - o dividende na povlašćene akcije koje su stečene i čija isplata je zahtijevana nisu isplaćene, do njihove isplate,
- pravo na zamjenu za obične akcije, u svako doba, na osnovu odluke Skupštine akcionara, koja se donosi običnom većinom prisutnih akcionara na osnovu pisanog prijedloga vlasnika akcija VI emisije ili uz njihovu saglasnost. U slučaju zamjene za obične akcije svaka povlašćena akcija se mijenja za jednu običnu akciju iste nominalne vrijednosti kao i akcije VI emisije koje se zamjenjuju (razmjera 1:1). Sva prava vlasnika povlašćenih akcija koja su nastala do dana zamjene, bilo da su dospjela ili nedospjela (kao što je na primjer, pravo na kumulirane prioritetne dividende koje nisu isplaćene) će biti sačuvana i nakon zamjene;
- pravo na zamjenu za akcije druge klase povlašćenih akcija, u svako doba, na osnovu odluke Skupštine akcionara koja se donosi običnom većinom prisutnih akcionara na osnovu pisanog prijedloga vlasnika akcija VI emisije ili uz njihovu saglasnost. U slučaju zamjene za akcije druge klase povlašćenih akcija svaka povlašćena akcija VI emisije se mijenja za jednu akciju druge klase povlašćenih akcija iste nominalne vrijednosti kao i akcije VI emisije koje se zamjenjuju (razmjera 1:1). Sva prava vlasnika povlašćenih akcija VI emisije koja su nastala do dana zamjene, bilo da su dospjela ili nedospjela (kao na primjer, pravo na kumulirane prioritetne dividende koje nisu isplaćene) će biti sačuvana i nakon zamjene,
- pravo prodaje tih akcija Društvu, u svako doba, na osnovu odluke Skupštine akcionara koja se donosi običnom većinom prisutnih akcionara na osnovu pisanog prijedloga vlasnika akcija ove emisije ili uz njihovu saglasnost, a po tržišnoj vrijednosti tih povlašćenih akcija, ili ukoliko ona ne postoji po vrijednosti koju utvrđuje Upravni odbor u skladu sa Zakonom o privrednim društvima ili ovlašćeni procjenjivač izabran od Skupštine akcionara, Upravnog odbora ili nesaglasnih akcionara u skladu sa Zakonom o privrednim društvima,
- pravo na prvenstvo u isplati likvidacione ili stečajne mase, u srazmjeri nominalne vrijednosti akcija ove emisije sa ukupnim iznosom osnovnog kapitala Društva;
- pravo pristupa i učešća u raspravi u Skupštini akcionara;
- pravo pristupa aktima Društva, drugim dokumentima i informacijama u posjedu Društva, isto kao i akcionari običnih akcija,
- pravo prečeg sticanja akcija iz novih emisija akcija iste klase u skladu sa Odlukom Skupštine akcionara;
- sva druga prava određena Zakonom i opštim aktima Društva.

Sticanje sopstvenih akcija

Član 21.

(1) Društvo stiče sopstvene akcije određene vrste ili klase na način i pod uslovima utvrđenim zakonom.

(2) Sopstvene akcije koje Društvo stekne do iznosa 10% osnovnog kapitala, Društvo je dužno da proda (otuđi) u roku od jedne godine od dana sticanja, a akcije koje stekne preko iznosa 10% osnovnog kapitala, dužno je da proda (otuđi) u roku od 3 godine od dana sticanja.

(3) Ukoliko Društvo sopstvene akcije ne otuđi na način i u rokovima predviđenim prethodnim stavom, Upravni odbor Društva je dužan da ih bez posebne odluke Skupštine akcionara poništi, u skladu sa zakonom.

Emisija novih akcija

Član 22.

(1) Na prijedlog Upravnog odbora, u skladu sa zakonom, Skupština akcionara donosi odluku o emisiji novih akcija.

(2) Upis i uplata akcija određuje se odlukom o emisiji, u skladu sa zakonom.

IX POSLOVANJE DRUŠTVA, RASPODJELA DOBITI I NAČIN POKRIĆA GUBITKA

Član 23.

(1) Društvo posluje na osnovu poslovne politike utvrđene od strane Upravnog odbora.

(2) Dobit je dio prihoda koje Društvo ostvari u jednoj poslovnoj godini, a koji mu preostane po podmirivanju troškova poslovanja i ostalih rashoda.

(3) Dobit se utvrđuje godišnjim obračunom koji usvaja Skupština akcionara Društva, na osnovu podataka iz poslovnih knjiga u skladu sa važećim propisima.

(4) Akcionarsko društvo može odobriti plaćanje dividendi na svoje akcije godišnje u skladu sa odlukama redovne godišnje Skupštine ili u bilo koje vrijeme između godišnjih Skupština.

Odluku akcionarskog društva o odobrenju plaćanja dividendi može da donese i Upravni odbor.

Po usvajanju finansijskog izvještaja za prethodnu poslovnu godinu ostvarenu dobit Društvo će rasporediti sljedećim redom:

- a) za pokriće gubitaka prenesenih iz ranijih godina,
- b) za zakonske rezerve,
- v) za dividendu u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, i
- g) za statutarne rezerve u skladu sa članom 24. stav 4

Akcionari imaju pravo na dividendu, osim ako je odlukom Skupštine akcionara u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom ili Statutom određeno da dobit ostane neraspoređena i da se prenese na naredni period (neraspoređena dobit) ili da se upotrijebi za druge namjene u skladu sa zakonom.

Dividenda iz stava 4. tačka g) ovog člana na akcije bilo koje vrste ili klase plaća se svim akcionarima srazmjerno nominalnoj vrijednosti akcija, osim u slučaju djelimično plaćenih akcija u skladu sa članom 206. Zakona o privrednim društvima.

Sporazum ili ugovor kojim društvo daje nekim akcionarima posebne pogodnosti u pogledu isplate dividende, ništav je.

(5) Gubitak koji Društvo iskaže u godišnjem obračunu pokriva se u skladu sa odgovarajućim računovodstvenim politikama.

X REZERVE DRUŠTVA

Član 24.

(1) Društvo formira zakonske rezerve i rezerve kapitala.

(2) U zakonske rezerve svake godine se od dobiti unosi 5% dobiti tekuće godine, umanjene za gubitak iz prethodne godine sve dok rezerve zajedno sa rezervama kapitala ne dostignu visinu od najmanje 10% iznosa osnovnog kapitala Društva.

(3) Ako se zakonska rezerva iz stava 2. ovog člana smanji ispod propisanog iznosa, mora se dopuniti do propisanog iznosa, u skladu sa zakonom.

(4) Društvo može, u slučaju ostvarenja dobiti u poslovnoj godini da izdvoji 0,5% od ostvarene dobiti za statutarne rezerve koje se mogu koristiti za namirenje šteta nastalih u poslovanju i šteta uzrokovanih višom silom, o čemu odluku donosi Skupština akcionara.

XI ORGANI DRUŠTVA

Član 25.

(1) Organi Društva su: Skupština akcionara, Upravni odbor, Generalni direktor, Izvršni odbor, interni revizor i Odbor za reviziju.

(2) Upravni odbor, Izvršni odbor i Generalni direktor Društva čine Upravu Društva.

Skupština akcionara

Član 26.

(1) Skupština akcionara je najviši organ Društva na kojoj akcionari ostvaruju svoja prava u najboljem interesu Društva.

(2) Skupštinu akcionara Društva sačinjavaju svi akcionari.

Član 27.

(1) Akcionar može da glasa lično ili preko jednog punomoćnika.

(2) Punomoćnik akcionara zaposlenih u Društvu ili povezanih lica u smislu Zakona o privrednim društvima ne može biti Generalni direktor, kontrolni akcionar, član Upravnog odbora, Izvršnog odbora ili Odbora za reviziju Društva.

(3) Punomoć se daje u pisanoj formi za svaku sjednicu Skupštine akcionara a važi i za ponovljenu sjednicu bez obzira na razlog ponavljanja.

(4) Punomoćnik je dužan, prilikom prisustvovanja i glasanja na sjednici Skupštine akcionara Društva, da se pridržava uputstava davaoca punomoći, a ukoliko nisu precizirana dužan je da ostvaruje pravo glasa savjesno i u najboljem interesu akcionara.

(5) Skupštini akcionara po pravilu prisustvuju i učestvuju u radu bez prava odlučivanja Generalni direktor ili članovi Upravnog odbora i nezavisni revizor. Generalni direktor će obezbijediti da Skupštini akcionara prisustvuju i članovi Izvršnog odbora.

(6) Akcionari koji nemaju pravo glasa nemaju pravo da učestvuju u glasanju i odlučivanju u Skupštini akcionara, ali imaju pravo da prisustvuju njenim zasjedanjima i da učestvuju u raspravi o svim pitanjima na dnevnom redu.

(7) Akcionari mogu ostvariti pravo glasa posredstvom kastodi banke u skladu sa članom 278a Zakona o privrednim društvima.

Član 28.

(1) Skupština akcionara Društva se redovno saziva jednom godišnje po pravilu u prostorijama sjedišta Društva, osim ako Upravni odbor drugačije odluči (godišnja sjednica Skupštine akcionara).

(2) Godišnju sjednicu Skupštine akcionara Društva zakazuje Upravni odbor, najkasnije u roku od 6 mjeseci nakon završetka poslovne godine.

Član 29.

(1) Vanrednu sjednicu Skupštine akcionara ima pravo da sazove Upravni odbor ili na zahtjev 1/3 članova Upravnog odbora ili po pisanom zahtjevu akcionara koji imaju najmanje 10% ukupnog broja akcija Društva, po pitanju predloženom za vanrednu Skupštinu akcionara u skladu sa Zakonom.

(2) Upravni odbor Društva dužan je da donese odluku o prihvatanju ili odbijanju sazivanja vanredne Skupštine akcionara u roku od 10 dana od dana prijema zahtjeva, te da u roku od 7 dana od dana donošenja odluke obavijesti o tome svako lice koje je zahtijevalo sazivanje vanredne Skupštine akcionara.

(3) Upravni odbor može odbiti zahtjev ovlaštenih sazivača vanredne Skupštine akcionara samo ako ne ispunjava propisane zakonske uslove, s tim što je dužan da to obrazloži.

(4) Ako se vanredna Skupština akcionara ne održi najkasnije u roku 30 dana od dana prijema zahtjeva ili na dan koji utvrdi Upravni odbor, nadležni sud može u vanparničnom postupku naložiti njeno održavanje po zahtjevu bilo kojeg akcionara koji je potpisnik zahtjeva za sazivanje.

(5) Troškove održavanja Skupštine akcionara po nalogu suda snosi Društvo.

Član 30.

(1) Skupština akcionara se saziva pozivom za sjednicu u kojem je naznačeno vrijeme i mjesto njenog održavanja, prijedlog dnevnog reda kao i drugi podaci određeni zakonom.

(2) Poziv za sjednicu iz stava 1. ovog člana se objavljuje na Internet stranici Društva i Banjalučke berze, te objavljuje u najmanje dva dnevna lista koje se prodaju na cijelom području Republike Srpske, najmanje 30 dana a najviše 60 dana prije dana održavanja Skupštine akcionara, u slučaju godišnje Skupštine akcionara, i najmanje 15 dana a najviše 30 dana prije dana održavanja vanredne Skupštine akcionara.

(3) Objava poziva za sjednicu Skupštine akcionara, kao i svih skupštinskih materijala na internet stranici Društva traje neprekidno od dana objave do dana održavanja Skupštine akcionara.

(4) Uz poziv za Skupštinu akcionara iz prethodnog stava Društvo objavljuje vrijeme i mjesto održavanja, prijedlog dnevnog reda, prijedloge svih odluka, finansijski izvještaj sa izvještajem nezavisnog revizora, izvještajem Upravnog odbora o poslovanju Društva, tekst bilo kog prijedloga za izmjenu Statuta. Obavještenje o vanrednoj Skupštini sadrži i opis razloga zbog kog se saziva.

Član 31.

(1) Skupština akcionara ima sljedeći djelokrug:

- odlučuje o statusnim promjenama, promjeni pravne forme u drugu formu Društva i prestanku Društva,
- donosi Statut i izmjene i dopune Statuta,
- odlučuje o sticanju i raspolaganju imovinom velike vrijednosti,
- odlučuje o raspodjeli dobiti i pokriću gubitaka,
- usvaja finansijske izvještaje kao i izvještaje Upravnog odbora i nezavisnog revizora u vezi sa finansijskim izvještajima,
- bira i razrješava članove Upravnog odbora Društva,
- bira i razrješava internog revizora, nezavisnog revizora i članove Odbora za reviziju,
- odlučuje o politici naknada i nagradama članovima Upravnog odbora,
- bira predsjednika Skupštine akcionara,
- usvaja Poslovnik o radu Skupštine akcionara,
- odlučuje o prestanku Društva,
- odlučuje o pitanjima podnesenim Skupštini akcionara na odlučivanje od Upravnog odbora Društva,
- odlučuje o drugim pitanjima navedenim u Zakonu ili u ovom Statutu.

(2) Odluke donesene na sjednici Skupštine akcionara unose se bez odlaganja u knjigu odluka.

(3) Skupština odlučuje o usvajanju godišnjeg obračuna i izvještaja o poslovanju, kao i o raspodjeli godišnje dobiti po pribavljenom mišljenju nezavisnog revizora i Odbora za reviziju.

Član 32.

(1) Skupština može odlučivati samo o tačkama dnevnog reda koje su valjano objavljene i uvrštene u dnevni red u skladu sa zakonom, a može se raspravljati i o drugim pitanjima.

(2) Akcionar ili akcionari koji imaju najmanje 10% akcija sa pravom glasa mogu predložiti i zahtijevati da se najviše dva nova pitanja uključe u dnevni red Skupštine.

(3) Prijedlog iz prethodnog stava se podnosi u roku od 7 dana od dana objave poziva za godišnju skupštinu i u roku od 5 dana od dana objave poziva za vanrednu skupštinu.

Član 33.

(1) Skupština akcionara može punovažno odlučivati ako postoji kvorum za njeno održavanje odnosno ako su prisutni ili zastupljeni akcionari, uključujući i akcionare koji su se opredijelili da glasaju pisanim putem, koji posjeduju više od polovine od ukupnog broja akcija sa pravom glasa.

(2) Ako na sjednici postoji kvorum, odluke se donose običnom većinom glasova akcionara prisutnih lično ili preko punomoćnika, koji imaju pravo glasa o određenom pitanju, osim kod donošenja odluka za koje je zakonom propisana kvalifikovana većina i koja većina predstavlja pozitivno glasanje najmanje 2/3 glasova prisutnih i akcionara koji glasaju pisanim putem i koji posjeduju akcije sa pravom glasa o tom pitanju, a sve u skladu sa zakonom, Statutom i poslovníkom o radu Skupštine.

(3) Kvalifikovanom većinom Skupština odlučuje o izmjenama i dopunama Statuta, o sticanju i raspolaganju imovinom velike vrijednosti, o statusnim promjenama, pretvaranje otvorenog u zatvoreno akcionarsko društvo, o promjeni oblika i o prestanku Društva.

(4) O svim ostalim pitanjima Skupština odlučuje natpolovičnom većinom (50% plus 1 glas) prisutnih ili predstavljenih akcionara koji posjeduju akcije sa pravom glasa o tom pitanju, uključujući i akcionare koji glasaju pisanim putem.

Član 34.

(1) Akcionar ne može glasati u Skupštini kad se odlučuje o:

- njegovom oslobađanju ili smanjenju obaveza i obaveza sa njim povezanih lica prema Društvu,
- pokretanju ili odustajanju od spora protiv akcionara ili sa njim povezanih lica,
- odobravanju poslova u kojima postoji sukob interesa između akcionara ili sa njim povezanih lica i Društva.

(2) Ograničenja prava glasa za akcionara u Društvu neće se primjenjivati u slučaju da se odlučuje o njegovom izboru ili razrješenju kao člana Upravnog odbora ili likvidatora Društva.

(3) Glasovi akcionara čije je pravo glasa isključeno neće se uzimati u obzir prilikom utvrđivanja kvoruma za odlučivanje.

Član 35.

(1) Radom Skupštine akcionara predsjedava predsjednik Skupštine koji se bira na početku sjednice ako je prijedlog uvršten na dnevni red.

Kandidata za izbor predsjednika Skupštine predlaže Upravni odbor ili prisutni i predstavljeni akcionari.

(2) Mandat predsjednika Skupštine akcionara koji se bira na početku sjednice Skupštine akcionara traje do izbora istog ili drugog lica na narednoj sjednici Skupštine. U slučaju spriječenosti ili ostavke izabranog predsjednika Skupštine, poslove predsjednika Skupštine vršiče predsjednik ili drugi član Upravnog odbora, do izbora drugog lica na prvoj narednoj sjednici Skupštine.

Predsjednik Skupštine utvrđuje prijedlog Poslovnika o radu Skupštine, imenuje komisiju za glasanje, zapisničara i dva ovjerivača zapisnika.

Član 36.

(1) Glasanje na sjednici Skupštine akcionara vrši se po pravilu javno a može se vršiti i putem glasačkih listića i to kada se odlučuje o:

- izboru i razrješenju članova Upravnog odbora, nezavisnog revizora i likvidacionog upravnika i
- finasijskim izvještajima, izvještajima o poslovanju i usvajanju sistema nagrađivanja članova Upravnog odbora.

(2) Glasanje na Skupštini akcionara u svim drugim slučajevima vrši se javno, dizanjem ruke.

(3) Način glasanja se detaljnije uređuje Poslovníkom o radu Skupštine.

(4) Poslovníkom o radu Skupštine uređuje se i sva druga pitanja: priprema, sazivanje i održavanje sjednica, način rada i način ostvarivanja glasačkih i drugih prava akcionara u Društvu.

Član 37.

(1) Odluka Skupštine akcionara stupa na snagu danom donošenja, osim u slučaju da je u odluci određen neki drugi datum ili kada Zakon ili ovaj Statut izričito određuje kada odluka stupa na snagu.

Upravni odbor

Član 38.

(1) Upravni odbor je organ upravljanja Društva.

(2) Upravni odbor zajedno sa generalnim direktorom i Izvršnim odborom čini Upravu Društva.

(3) Uprava Društva je nadležna za nezavisno rukovođenje Društvom i osigurava poštovanje svih zakona i drugih propisa, kao i da uzme u obzir sve interese zainteresovanih strana za rad Društva, u skladu sa poslovnim rizikom kojem je društvo izloženo.

(4) Uprava će izraditi strategiju poslovanja Društva i osigurati njeno provođenje.

Član 39.

(1) Upravni odbor se sastoji od četiri člana od kojih su tri neizvršni, među kojima su najmanje dva nezavisna, a jedan član Upravnog odbora je izvršni.

(2) Svaki član Upravnog odbora bira se kumulativnim glasanjem.

(3) Kandidate za izbor članova Upravnog odbora predlažu postojeći Upravni odbor, akcionari Društva, odnosno komisija za imenovanja i daje preporuke za svakog predloženog člana, s tim da za neizvršne članove Upravnog odbora predlaže najmanje tri kandidata.

Član 40.

(1) Mandat članovima Upravnog odbora traje 3 godine uz mogućnost ponovnog izbora.

Upražnjeno mjesto u Upravnom odboru popunjava se kooptacijom na prvoj sjednici odbora, osim ako se broj članova smanji ispod polovine, kada preostali članovi sazivaju sjednicu Skupštine akcionara Društva radi popunjavanja upražnjenih mjesta.

(2) Član Upravnog odbora ima prava i dužnosti utvrđene zakonom, Statutom i ugovorom o zapošljavanju ili ugovorom koji Društvo s njim zaključuje.

Član 41.

(1) Upravni odbor Društva:

- upravlja razvojem i strategijom Društva i nadziranjem izvršnih direktora i administracije Društva,
- utvrđuje poslovnu politiku Društva,
- utvrđuje i odobrava poslovni plan Društva,
- saziva sjednice Skupštine akcionara i utvrđuje prijedloge dnevnog reda,
- utvrđuje prijedloge odluka Skupštine i kontrolira njihovo sprovođenje,
- bira i razrješava Generalnog direktora kao i izvršne direktore koji čine Izvršni odbor Društva, odobrava uslove ugovora koje Društvo zaključuje sa njima i utvrđuje njihove naknade,
- donosi opšte akte Društva koje ne donosi Skupština,
- donosi odluke o drugim pitanjima u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

(2) Upravni odbor Društva obavlja i sljedeće poslove:

- stara se o pripremi godišnjeg obračuna i usvaja periodični obračun,
- priprema godišnje računovodstvene iskaze, izvještaje o poslovanju i sprovođenju poslovne politike,
- usvajanje šestomjesečnih finansijskih izvještaja Društva,
- donosi odluku o osnivanju poslovnih jedinica (ogranka),
- predlaže raspodjelu dobiti,
- bira predsjednika i zamjenika predsjednika Upravnog odbora iz svojih redova,
- daje smjernice Direktorima za ostvarenje poslovne politike,
- imenuje komisiju za imenovanje i komisiju za naknade,
- odlučuje o trajnoj poslovnoj saradnji i povezivanju sa drugim preduzećima,
- donosi investicione odluke,
- odlučuje o raspolaganju akcijama i udjelima Društva,
- donosi Poslovnik o svom radu,

- bira sekretara Društva,
- usvaja Kodeks ponašanja i upravljanja,
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom.

(3) Na osnovu odluke Upravnog odbora, o svakom pitanju iz nadležnosti Upravnog odbora odluku može donijeti Skupština akcionara.

Član 42.

(1) Predsjednika Upravnog odbora bira Upravni odbor većinom glasova.

(2) Upravni odbor može da razriješi i izabere novog predsjednika u bilo koje vrijeme.

(3) Upravni odbor imenuje i zamjenika predsjednika koji obavlja sve poslove predsjednika u slučaju njegove odsutnosti ili privremene spriječenosti da obavlja svoje dužnosti.

(4) Predsjednik Upravnog odbora nije istovremeno Generalni direktor Društva.

(5) Predsjednik Upravnog odbora ili u njegovoj odsutnosti zamjenik predsjednika saziva sjednice i rukovodi radom Upravnog odbora, odgovoran je za vođenje i čuvanje zapisnika sa sjednica i obavlja poslove iz djelokruga Upravnog odbora između sjednica.

(6) Predsjednik Upravnog odbora će obavijestiti predsjednika Odbora za reviziju bez odlaganje o važnim pitanjima i činjenicama za procjenu poslovne situacije Društva, kao i za moguće posljedice koje mogu da utiču na upravljanje Društvom.

Član 43.

(1) Upravni odbor odlučuje na sjednici.

(2) Upravni odbor održava sjednice po potrebi, a najmanje četiri redovne sjednice godišnje od kojih jednu najkasnije 60 dana prije održavanja godišnje Skupštine akcionara.

(3) Sjednice Upravnog odbora saziva predsjednik odnosno u njegovoj odsutnosti zamjenik predsjednika Upravnog odbora po sopstvenoj inicijativi ili na zahtjev najmanje 1/3 članova Upravnog odbora. Ako Predsjednik ili zamjenik ne sazove sjednicu na pisani zahtjev najmanje 1/3 članova Upravnog odbora, sjednicu mogu sazvati članovi.

(4) Sjednice Upravnog odbora održavaju se u sjedištu Društva a mogu se održavati i van sjedišta.

(5) Sjednice Upravnog odbora se mogu održavati korištenjem konferencijske veze ili korištenjem druge audio ili vizuelne komunikacijske opreme kao i drugim sredstvima veze, ako se tome ne protivi ni jedan njegov član u pisanoj formi.

(6) Upravni odbor može odlučivati i bez sjednice, ako nijedan član Upravnog odbora ne izrazi svoju nesaglasnost u pisanoj formi koja se odnosi na donesenu odluku ili preduzetu radnju.

Član 44.

(1) Upravni odbor može da odlučuje ako je na sjednici prisutno više od polovine njegovih članova.

(2) Upravni odbor po pravilu donosi sve odluke većinom glasova prisutnih članova.

(3) Izuzetno, u slučaju podijeljenog broja glasova po nekom pitanju, odlučujući je glas predsjednika Upravnog odbora.

(4) Član Upravnog odbora koji se ne slaže sa odlukom koju je donio Upravni odbor, ima pravo da pisanim putem, na zapisnik ili u posebnoj izjavi, izdvoji svoje obrazloženo mišljenje, čime isključuje svoju odgovornost za tu odluku prema Društvu, njegovim akcionarima i povjeriocima.

Član 45.

(1) Članovi Upravnog odbora vrše svoju funkciju u interesu Društva.

(2) Članovi Upravnog odbora dužni su da poštuju klauzulu zabrane konkurencije i klauzulu sukoba interesa.

(3) Članovi Upravnog odbora odgovaraju za nezakonite odluke u skladu sa Zakonom.

(4) Članovi Upravnog odbora, pored generalnog direktora, zastupaju Društvo na način utvrđen Statutom i upisuju se u sudski registar.

(5) Članovi Upravnog odbora imaju pravo na naknadu za rad u ovom organu čija visina se utvrđuje odlukom Skupštine akcionara o politici naknada i nagradama Upravnog odbora.

(6) Upravni odbor podnosi Skupštini akcionara izvještaj o svom radu na kraju svake poslovne godine i ako Skupština akcionara ne prihvati izvještaj o radu Upravnog odbora, može glasati o povjerenju Upravnom odboru ili pojedinim članovima.

Član 46.

(1) Upravni odbor može da obrazuje dvije komisije:

- Komisiju za imenovanja i
- Komisiju za naknade

(2) Komisije iz prethodnog stava imaju po tri člana a odluke donose većinom glasova.

(3) Mandat članova Komisije za imenovanja i Komisije za naknade, vezan je za mandat članova Upravnog odbora.

(4) Upravni odbor prije isteka svog mandata bira članove Komisije za imenovanja i Komisije za naknade.

(5) Uslovi za izbor, razrješenje, naknade i druga bitna pitanja za rad Komisija utvrđuje odlukom Upravnog odbora Društva.

(6) Komisija za imenovanja predlaže lica za članove Upravnog odbora i članove Izvršnog odbora i daje preporuke za takva lica.

(7) Komisija za naknade daje prijedloge u vezi sa naknadama Upravnom odboru i Internom revizoru, daje preporuke u vezi sa politikom naknada i iznosom za svakog člana Upravnog odbora.

Član 47.

(1) Upravni odbor Društva može da donese svoj Kodeks ponašanja i upravljanja.

(2) Do donošenja Kodeksa ponašanja i upravljanja Upravni odbor je obavezan primjenjivati Standarde korporativnog upravljanja koje donosi Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske (u mjeri u kojoj je primjena istih obavezujuća za Društvo) koji kao minimum pokrivaju standarde stručnosti i nezavisnosti Upravnog odbora i Generalnog direktora, moralne standarde u njihovom ponašanju, njihovu odgovornost, uključujući i učešće u radu sjednica, pažnju i proučavanje materijala i pravila za objavljivanje i uvid u moguće sukobe interesa sa Društvom, politiku naknada članovima Upravnog odbora i direktorima, planiranje zamjene za članove Upravnog odbora i članove Izvršnog odbora i druga pitanja.

(3) O pisanom Kodeksu ponašanja i upravljanja Upravni odbor informiše Skupštinu akcionara Društva na taj način što Skupštini akcionara predočava tekst Kodeksa i isti objavljuje na internet stranici Društva.

Član 48.

(1) Upravni odbor Društva izvještava Skupštinu akcionara o:

- namjeravanoj poslovnoj politici i drugim pitanjima koja se odnose na vođenje poslova, uključujući i odstupanje od ranije utvrđenih razloga za to, najmanje jednom godišnje,
- ekonomičnosti, rentabilnosti i solventnosti Društva, na godišnjoj Skupštini akcionara Društva,
- poslovanju Društva i njegovom finansijskom stanju, a u slučaju gubitka predlaže mjere za njegovo pokriće.
- značajnim poslovnim događajima, odnosno poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i solventnost Društva.

Član 49.

(1) Upravni odbor štiti prava akcionara, obezbjeđujući da se poštuju svi ugovori, zakoni i podzakonska akta, te kodeks ponašanja i upravljanja, odnosno standardi korporativnog upravljanja koje donosi Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske (u mjeri u kojoj je primjena istih obavezujuća za Društvo).

(2) Nijedan član Upravnog odbora neće pri donošenju odluka pretpostaviti lične interese interesima Društva, niti će za sebe iskoristiti poslovne prilike namijenjene Društvu.

(3) Članovi Upravnog odbora neće, pri obavljanju svojih poslova, zahtijevati niti prihvatiti od trećih lica plaćanje niti bilo koje druge vrste pogodnosti za sebe niti za bilo koje drugo lice, niti davati trećim licima nezakonite prednosti na osnovu kojih ta lica mogu steći korist.

(4) Član Upravnog odbora se može baviti dodatnim aktivnostima iz domena poslova Uprave Društva u drugim društvima, samo uz odobrenje Upravnog odbora.

(5) Svaki član Upravnog odbora je obavezan da izvijesti Upravni odbor Društva o promjeni u svom portfelju akcija Društva, najkasnije 24 časa, od dana kada je transakcija zaključena. Društvo će javno objaviti ovu informaciju.

(6) Upravni odbor će obezbijediti uslove za provođenje sistema interne kontrole i upravljanja rizicima.

(7) Pored redovnog dostavljanja godišnjih finansijskih izvještaja, konsolidovanih finansijskih izvještaja i izvještaja Nezavisnog revizora, Upravni odbor će direktno ili preko Izvršnog odbora u razumnom roku, obezbjeđivati Odboru za reviziju redovne, blagovremene, pouzdane i detaljne informacije o događajima koji mogu značajno uticati na buduću uspješnost poslovanja Društva i/ili finansijsku situaciju Društva.

Član 50.

(1) Upravni odbor donosi Poslovnik o radu kojim se detaljno uređuju sva pitanja vezano za pripremu, sazivanje i održavanje sjednica Upravnog odbora te način rada i odlučivanja Upravnog odbora.

Član 51.

(1) Članovi Upravnog odbora mogu podnijeti ostavku u svako doba. Ostavka ima pravno dejstvo od dana podnošenja.

(2) Skupština akcionara Društva može donijeti odluku o razrješenju člana Upravnog odbora sa ili bez navođenja razloga, ukoliko Skupština akcionara smatra da je to u najboljem interesu Društva.

Izvršni odbor

Član 52.

(1) Članove Izvršnog odbora bira i razrješava Upravni odbor na prijedlog generalnog direktora odnosno Komisije za imenovanja.

(2) Izvršni odbor u pravilu čine, pored generalnog direktora, direktori sektora i samostalnih službi Društva, koji se nakon izbora za članove Izvršnog odbora smatraju izvršnim direktorima u smislu Zakona.

(3) Generalni direktor Društva je predsjednik Izvršnog odbora.

(4) Članovi Izvršnog odbora mogu biti razrješeni u svako vrijeme, kada je to po ocjeni Upravnog odbora u najboljem interesu Društva, s tim da takvo razrješenje ne vrijeđa ugovorna prava razrješenog lica.

Član 53.

(1) Broj članova Izvršnog odbora se utvrđuje odlukom Upravnog odbora.

(2) Izvršni odbor radi na sjednicama sa natpolovičnom većinom prisutnih članova.

(3) Izvršni odbor odlučuje većinom glasova prisutnih članova, s tim što u slučaju jednake podjele glasova, glas predsjednika je odlučujući.

Član 54.

(1) Izvršni odbor Društva obavlja sljedeće poslove:

- predlaže odluke Upravnom odboru,
- sprovodi Odluke Upravnog odbora,
- odlučuje i sprovodi odluke o svim pitanjima koja su u vezi sa vođenjem poslova i tekućim poslovima Društva, osim pitanja koja su u nadležnosti Upravnog odbora i Skupštine,
- izvještava Upravni odbor o svakom poslu koji može biti od uticaja na poslovanje Društva,
- podnosi godišnji izvještaj Upravnom odboru.

(2) Odlukom Upravnog odbora određuju se posebne funkcije, ovlašćenja, dužnosti i nazivi za članove Izvršnog odbora kao sazivanje i održavanje sjednica Izvršnog odbora i donošenje odluka.

(3) Način rada, sazivanje i održavanje sjednica, odlučivanje, vođenje zapisnika i druga pitanja u vezi s radom Izvršnog odbora, regulišu se Poslovníkom o radu Izvršnog odbora.

Generalni direktor

Član 55.

(1) Generalnog direktora bira Upravni odbor Društva na mandatni period od 3 godine sa mogućnošću ponovnog izbora, a može biti razriješen dužnosti i prije isteka mandata.

Član 56.

(1) Generalni direktor zastupa Društvo i upisuje se u sudski registar kao lice ovlašćeno za zastupanje Društva.

(2) Generalni direktor ima prava, obaveze i odgovornosti utvrđene Zakonom, Statutom i drugim opštim aktima Društva a naročito obavlja sljedeće poslove:

- organizuje i rukovodi procesom rada i vodi poslovanje Društva,
- izvršava i stara se o izvršenju odluka Skupštine akcionara, Upravnog odbora i Odbora za reviziju,
- saziva sjednice Izvršnog odbora, predsjedava sjednicama i organizuje rad Izvršnog odbora,
- donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova Društva,
- odlučuje o kupovini i prodaji osnovnih sredstava i zaključuje druge poslove u ime i za račun Društva, s tim da vrijednost svake transakcije ne prelazi iznos od 1.000.000 KM,
- odlučuje o pravima iz radnih odnosa u skladu sa zakonom,
- odobrava službena putovanja u zemlji i inostranstvu,
- stara se o popisu sredstava Društva,
- donosi pojedinačne akte,
- odobrava bonuse i druge stimulativne naknade pojedinim zaposlenima na osnovu ostvarenih rezultata rada po obimu, kvalitetu i finansijskim efektima,
- učestvuje, zajedno sa predsjednikom Upravnog odbora u pripremi i sazivanju sjednica Upravnog odbora,
- o svom radu izvještava Upravni odbor,
- vrši druge poslove koji zakonom, Statutom i drugim opštim aktima nisu u isključivoj nadležnosti drugih organa Društva.

(3) Upravni odbor može da povjeri Direktor obavljanje tačno određenih poslova iz svog djelokruga u vrijeme između svojih sjednica, pod uslovom da mu na prvoj sljedećoj sjednici Direktor podnese izvještaj o njihovom obavljanju.

(4) Generalni direktor zaključuje ugovor o pravima, obavezama i odgovornostima sa Upravnim odborom Društva.

Član 57.

(1) Direktor je ovlašćen da, u okviru registrovanih djelatnosti, zastupa Društvo i zaključuje sa trećim licima pravne poslove u ime i za račun Društva, pri čemu svaka transakcija čija vrijednost prevazilazi 1.000.000,00 KM (slovima: jedanmilijonkonvertibilnih maraka), pored potpisa direktora zahtijeva i potpis najmanje još jednog člana Upravnog odbora.

(2) Ovo ograničenje u ovlašćenjima direktora u zastupanju Društva biće registrovano u odgovarajućem registru radi upoznavanja svih trećih lica.

(3) Direktor i svi članovi Upravnog odbora deponovaće svoje potpise pri registracionom sudu.

(4) Direktor kao zastupnik je ovlašćen da u granicama svojih ovlašćenja ovlasti treće lice kao punomoćnika, za obavljanje određenih poslova u ime Društva.

Odbor za reviziju i interni revizor

Član 58.

(1) Društvo mora imati internog revizora a po potrebi Društvo može da obrazuje Odbor za reviziju kao organ nadzora zakonitosti poslovanja Društva.

(2) Članove Odbora za reviziju bira Skupština akcionara Društva u skladu sa uslovima propisanim aktima akcionarskog društva iz reda nezavisnih lica koja nisu povezana u smislu Zakona o privrednim društvima, pod uslovom da su stručni za pitanja iz djelokruga nadzora i poslovanja Društva.

(3) Član Odbora za reviziju ima prava i dužnosti utvrđene zakonom, ovim Statutom i posebnim ugovorom koje Društvo s njim zaključuje.

Odbor za reviziju

Član 59.

- (1) Odbor za reviziju Društva se sastoji od tri člana od kojih je jedan predsjednik Odbora.
- (2) Članove Odbora za reviziju bira Skupština. Za svakog člana Odbora se posebno glasa.
- (3) Odbor za reviziju bira predsjednika između svojih članova i donosi Poslovnik o svom radu.

Član 60.

- (1) Odbor za reviziju radi u sjednicama i van sjednica.
- (2) Predsjednik Odbora za reviziju saziva njegove sjednice i rukovodi njegovim radom.
- (3) Odbor za reviziju bira predsjednika između svojih članova i donosi Poslovnik o svom radu.
- (4) Odbor za reviziju može da odlučuje uz prisustvo na sjednici najmanje dva člana, a odluke donosi većinom glasova prisutnih članova.
- (5) U slučaju spriječenosti ili odsustva predsjednika, sjednicu mogu da zakažu i održe preostali članovi Odbora za reviziju.
- (6) Odbor za reviziju može odlučivati pisanim putem, telefonski, korišćenjem konferencijske veze ili korišćenjem drugih tehničkih i elektronskih sredstava, uz saglasnost svih članova Odbora. Način glasanja se detaljno uređuje Poslovnikom o radu Odbora za reviziju.

Član 61.

- (1) Odbor za reviziju ima sljedeći djelokrug rada:
  - donosi plan rada interne revizije,
  - razmatra izvještaje interne revizije i daje preporuke po izvještajima o reviziji,
  - izvještava Upravni odbor o realizaciji preporuka po izvještajima o reviziji,
  - izvještava Skupštinu akcionara o računovodstvu, izvještajima i finansijskom poslovanju Društva,
  - izjašnjava se o prijedlogu odluke o raspodjeli dobiti,
  - izvještava o usklađenosti poslovanja Društva sa zakonskim i drugim regulatornim zahtjevima,
  - predlaže Skupštini izbor nezavisnog revizora,
  - podnosi izvještaj akcionarima Društva na svakoj godišnjoj Skupštini, a na vanrednoj Skupštini kada smatra da je to nužno ili kada to traži Upravni odbor,
  - donosi Poslovnik o svom radu,
  - obavlja i druge poslove utvrđene zakonom ili Statutom.

Član 62.

- (1) Odbor za reviziju podnosi Skupštini akcionara Društva izvještaj o svom radu na svakoj godišnjoj skupštini a na vanrednoj sjednici Skupštine akcionara kada smatra da je izvještavanje prikladno i nužno ili kada to traži Upravni odbor.
- (2) Ukoliko Skupština akcionara ne prihvati izvještaj o radu Odbora za reviziju, može se glasati o povjerenju Odboru za reviziju ili pojedinim članovima.
- (3) Odbor za reviziju je dužan da Skupštini akcionara Društva dostavi poseban izvještaj o ugovorima zaključenim između Društva i povezanih lica.

(4) Odbor za reviziju saraduje sa Nezavisnim revizorom i osigurava kontinuiranu razmjenu mišljenja i informacija neophodnih za rad Odbora.

Član 63.

(1) Članovi Odbora za reviziju imaju pravo na naknadu za rad u ovom organu čija visina se utvrđuje Odlukom Skupštine akcionara o politici naknada.

(2) Ugovor s članom Odbora za reviziju u ime Društva zaključuje generalni direktor.

Član 64.

(1) Skupština akcionara može, po pravilima koja važe za izbor, da razriješi svakog člana Odbora za reviziju, ako utvrdi da je ozbiljnije povrijedio propise ili Statut, da je nesposoban za obavljanje svoje funkcije, da neodgovorno obavlja svoju funkciju ili u drugim opravdanim slučajevima.

Interni revizor

Član 65.

(1) U cilju ustanovljavanja mehanizama vršenja nadzora zakonitosti poslovanja Društva i za zaštitu interesa akcionara i imovine društva, Društvo uspostavlja i osigurava funkcionisanje adekvatnog i efikasnog sistema interne revizije.

(2) Poslove interne revizije vrši lice koje je u radnom odnosu u Društvu i koje ispunjava uslove propisane aktom Društva.

Član 66.

(1) Osnovni zadatak internog revizora je da ukaže na rizike koji bi eventualno mogli uticati na uspješnost u poslovanju i na uspješno ispunjavanje poslovnih planova.

(2) Rad Internog revizora uključuje provjeru procedura efikasnog poslovanja Društva, kao i otkrivanje i smanjenje finansijskih i drugih rizika, te sprečavanje ostvarivanja nezakonitih koristi, s ciljem olakšavanja optimalnog ekonomskog poslovanja Društva i uspješnog upravljanja rizikom.

(3) U izvršavanju svojih dužnosti Interni revizor vrši sljedeće poslove:

- kontroliše i izvještava Odbor za reviziju o vjerodostojnosti i kompletnosti finansijskih izvještaja,
- kontroliše i izvještava Odbor za reviziju o vjerodostojnosti i kompletnosti izvještavanja akcionara Društva o finansijskim i drugim informacijama,
- kontroliše i izvještava Odbor za reviziju o ugovorima sklopljenim između Društva i članova Upravnog odbora Društva, kao i sa povezanim licima u smislu Zakona o privrednim društvima,
- kontroliše usklađenost organizacije i djelovanja Društva sa Kodeksom ponašanja i upravljanja, odnosno Standardima korporativnog upravljanja koje donosi Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske (u mjeri u kojoj je primjena istih obavezujuća za Društvo),
- kontroliše postupak rješavanja prigovora akcionara Društva, članova organa Društva.

(4) U izvršavanju svojih dužnosti Interni revizor može pregledati sva dokumenta Društva, provjeravati njihovu vjerodostojnost i podatke koji se u njima nalaze, zahtijevati izvještaje i objašnjenja od Upravnog odbora i zaposlenih i pregledati stanje imovine Društva.

Nezavisni revizor

Član 67.

(1) Društvo ima nezavisnog revizora čiji su položaj i ovlaštenja utvrđeni zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

(2) Nezavisni revizor bira se na redovnoj godišnjoj Skupštini akcionara tekuće godine za reviziju finansijskih izvještaja za narednu poslovnu godinu.

Položaj i ovlaštenja nezavisnog revizora utvrđeni su zakonom kojim se uređuju računovodstvo i revizija.

(3) Upravni odbor Društva je dužan obavijestiti nezavisnog revizora o održavanju godišnje Skupštine akcionara, radi učestvovanja u radu Skupštine akcionara Društva u skladu sa zakonom i statutom.

Sekretar Društva

Član 68.

(1) Društvo može imati sekretara ukoliko tako odluči Upravni odbor.

(2) Sekretara bira Upravni odbor i može ga razriješiti i prije isteka mandata.

(3) Mandat Sekretara Društva traje 4 godine, sa mogućnošću reizbora bez vremenskog ograničenja.

(4) Zarada i druga prava Sekretara Društva uređuju se ugovorom između sekretara i Upravnog odbora na prijedlog predsjednika Upravnog odbora.

Član 69.

(1) Sekretar Društva odgovoran je za izvršavanje sljedećih poslova:

- pribavljanje knjige akcionara,
- priprema sjednica i vođenje zapisnika Skupštine akcionara, sjednica Upravnog odbora, Izvršnog odbora i Odbora za reviziju,
- vođenje registra zapisnika Skupštine, sjednica Upravnog odbora, Izvršnog odbora i Odbora za reviziju,
- vođenje knjige odluka Skupštine i Upravnog odbora,
- čuvanje dokumenata utvrđenih Zakonom i ovim Statutom, osim finansijskih izvještaja,
- vršenje drugih poslova po nalogu Upravnog odbora.

(2) Sekretar je odgovoran i za praćenje izvršenja odluka Skupštine, Upravnog odbora, Izvršnog odbora i Odbora za reviziju.

(3) U slučaju da Upravni odbor ne izabere Sekretara Društva, poslove iz stava 1. ovog člana organizovaće i pratiti član Izvršnog odbora za pravne poslove ili drugo lice koje odredi Upravni odbor.

Specijalna Skupština

Član 70.

(1) Specijalna Skupština prioriteta akcionara donosi odluke u vezi sa pravima prioriteta akcionara.

(2) U smislu ovog člana svaka prioriteta akcija ima jedan glas u odlučivanju o pitanjima iz djelokruga Specijalne Skupštine.

(3) Specijalnu Skupštinu može da sazove Direktor Društva, Upravni odbor Društva ili akcionar ili grupa akcionara sa najmanje 10% ukupne nominalne vrijednosti prioriteta akcija.

(4) Specijalna Skupština se saziva po potrebi i odlučuje o pravima imalaca prioritetnih akcija u skladu sa važećim zakonskim propisima.

(5) Specijalna Skupština može odlučivati ako su prisutni ili predstavljeni prioritetni akcionari, uključujući i one koji su se opredijelili da glasaju pisanim putem, koji imaju više od polovine nominalne vrijednosti prioritetnih akcija.

(6) Za punovažnost odluka Specijalne Skupštine potrebna je saglasnost akcionara koji imaju više od polovine nominalne vrijednosti prioritetnih akcija.

(7) Specijalna Skupština može da donese sopstveni Poslovnik o radu, a do njegovog donošenja na rad Specijalne skupštine shodno se primjenjuje Poslovnik o radu Skupštine Društva.

XII OPŠTI AKTI DRUŠTVA

Član 71.

(1) Osnovni opšti akt Društva je Statut, a pored Statuta Društvo, u skladu sa zakonom donosi druge opšte akte, akte poslovne politike i poslovnike.

(2) Opšti akti Društva ne mogu biti u suprotnosti sa Statutom.

(3) Izmjene i dopune Statuta i opštih akata vrše se po postupku predviđenim za njihovo donošenje.

(4) Inicijativu za izmjene i dopune opštih akata mogu podnijeti svi organi Društva, a odluku o prihvatanju ili odbijanju inicijative donosi organ u čiju nadležnost spada donošenje tog akta.

(5) Izmjene i dopune Statuta se vrše odlukom Skupštine akcionara na način i pod uslovima utvrđenim zakonom i ovim Statutom. Uz prijavu za registraciju prilaže se prečišćeni tekst osnovačkog akta sa notarskom potvrdom da se izmijenjene odredbe osnivačkog akta slažu sa odlukom o izmjeni osnivačkog akta.

(6) Skupština može ovlastiti Upravni odbor da sačini prečišćeni tekst Statuta na osnovu usvojenih odluka kojima se mijenja osnivački akt.

(7) Izmjene Statuta može izvršiti i Upravni odbor Društva, bez održavanja Skupštine akcionara, na način i pod uslovima utvrđenim Zakonom.

Član 72.

(1) Opšti akt Društva stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja a može da stupi na snagu ranije samo ako za to postoje opravdani razlozi, utvrđeni prije njegovog donošenja.

(2) Opšti akti Društva objavljuju se na oglasnoj tabli Društva i/ili na internet stranici Društva.

Član 73.

(1) Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji ranih mjesta u Društvu donosi Generalni direktor.

(2) Pojedinačni akti Društva koje donosi Generalni direktor Društva kao i druga ovlašćena lica u Društvu, moraju biti u skladu sa statutom i drugim odgovarajućim opštim aktima Društva.

XIII ZAPOSLENI

Član 74.

(1) Zaposleni u Društvu ostvaruju svoja prava preko izabranih organa Društva u skladu sa zakonom, Statutom, kolektivnim ugovorom i opštim aktima Društva.

XIV SARADNJA SA SINDIKATOM

Član 75.

(1) Generalni direktor ostvaruje saradnju sa Sindikatom u skladu sa zakonom, ovim Statutom, drugim opštim aktima i kolektivnim ugovorom Društva.

(2) Društvo i reprezentativni Sindikat u Društvu zaključuju pojedinačni Kolektivni ugovor u skladu sa zakonom i opštim kolektivnim ugovorom.

XV INFORMISANJE ZAPOSLENIH I AKCIONARA

Član 76.

(1) Uprava Društva obavještava zaposlene i akcionare o svim pitanjima bitnim za ostvarivanje njihovih prava, obaveza i odgovornosti utvrđenih zakonom, ovim Statutom, drugim opštim aktima Društva i Kolektivnim ugovorom.

(2) Obavještavanje akcionara i zaposlenih mora biti blagovremeno, konkretno i pristupačno.

(3) Obavještavanje akcionara i zaposlenih vrši se na oglasnoj tabli u upravnoj zgradi u sjedištu Društva, na internet stranici Društva ili putem sredstava javnog informisanja u skladu sa zakonom.

XVI POSLOVNA TAJNA I ZABRANA KONKURENCIJE

Član 77.

(1) Poslovnu tajnu predstavljaju informacije svih sadržaja i u svakom obliku o poslovanju, kao i informacije koje bi mogle uticati na poslovanje utvrđene odlukom Generalnog direktora čije bi saopštavanje neovlašćenom licu bilo protivno poslovanju Društva i štetilo njegovim interesima i poslovnom ugledu.

(2) Informacije koje predstavljaju poslovnu tajnu Društva, način čuvanja i odgovornost za čuvanje poslovne tajne utvrđuju se odlukom Generalnog direktora Društva.

(3) O odluci iz prethodnog stava obavještavaju se članovi organa Društva i zaposleni.

(4) Isprave i podaci koji su poslovna tajna Društva, dužni su da čuvaju članovi organa Društva i zaposleni.

(5) Dužnost čuvanja poslovne tajne Društva posloji i po prestanku svojstva člana organa Društva i po prestanku radnog odnosa u Društvu.

Član 78.

(1) Članovi Upravnog odbora i Odbora za reviziju ne mogu direktno i indirektno biti angažovani u drugom privrednom društvu konkurentske djelatnosti, osim ako za to ne dobiju odobrenje na način i pod uslovima utvrđenim zakonom.

XVII STATUSNE PROMJENE I PRESTANAK DRUŠTVA

Član 79.

- (1) Na statusne promjene primjenjivaće se odredbe važećih propisa.
- (2) Društvo prestaje da postoji na način i u slučajevima propisanim Zakonom.

XVIII ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Član 80.

(1) Društvo se u radu i poslovanju strogo pridržava propisa o zaštiti životne sredine te učestvuje u provođenju politike zaštite životne sredine.

XIX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 81.

- (1) Svi opšti akti Društva uskladiće se sa odredbama ovog Statuta u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Statuta.
- (2) Do donošenja drugih opštih akata Društva, ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih regulisaće se važećim opštim aktima.

Član 82.

- (1) Ovaj Statut stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnim tablama Društva a proizvodi pravno dejstvo prema akcionarima danom donošenja.
- (2) Danom stupanja na snagu ovog Statuta prestaje da važi Statut Akcionarskog društva „Banjalučka pivara“ Banja Luka, broj: 02-72/2011. od 29.06.2012. godine.

Predsjednik Upravnog odbora
Ragnar Tryggvason

